

A KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS KÖZÉPISKOLÁK 28. TALÁLKOZÓJÁNAK ZÁRÓNYILATKOZATA

Vác, 2024. július 3. – július 6.

Mi, a Kárpát-medencei magyar református középiskolák 28. találkozójának küldöttei – igazgatók, tanárok, lelkipásztorok, diákok – 2025. július 3. és július 6. között találkoztunk, most a váci Bernáth Kálmán Református Gimnázium, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola vendégszeretettel élvezve.

A 19 magyarországi, 4 erdélyi, 1 partiumi, 1 felvidéki, 1 kárpátaljai köznevelési intézmény és 1 pedagógiai-szakmai szolgáltató szervezet küldöttei testvéri közösségben osztottuk meg tapasztalatainkat, tájékoztattuk egymást az országainkban folyó magyar református középiskolai oktatás helyzetéről, eredményeiről, gondjairól.

1. Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség az elmúlt egy évben tapasztalt áldásaiért is. A találkozó résztvevői kiváló érettségi eredményekről, országos és nemzetközi tanulmányi, illetve szakmai versenyeken elért helyezésekről, megújuló iskolaépületekről adtak számot. Egyes kutatási adatok szerint a református köznevelési intézmények diákjai átlag feletti felkészültséget igazolnak a pedagógiai méréseken. Diákjainkat erős mikroközösségi kapcsolatrendszer segíti. Komplex, összefüggő tehetséggondozó rendszert alkotnak a református középiskolák tanórai és szakköri tevékenységei, a Református EGYMI tehetséggazonosító mérései, a Református Pedagógiai Intézet versenyrendszere és jó gyakorlatokat bemutató programjai, a Református Tehetséggondozó Alapítvány, valamint a Károli Junior Akadémia összekapcsolódó munkája. Sok intézményünk számolt be a fenntartóval kialakított sikeres együttműködésről, érzékeljük az egyházkerületek vezetésének támogató figyelmét. Az MRE Oktatási Szolgálat és az RPI igazgatói-szakmai fórumai támogatják a hatékony információáramlást. Jónéhány helyen megerősödött a diákság önszerveződő hitéleti szolgálata, nevelőtestületeink megélték a közös imádság erejét. A hitoktatási, hitéleti tevékenységet támogatja az iskolamisszió és az RPI Kárpát-medencei szinten elismert katechetikai szolgálata.
2. Mély aggodalommal hallgattuk a kárpátaljai református magyarság helyzetéről szóló beszámolót. Imádságban kérjük, hogy a Népek Ura erősítsen meg mindenkit az embert és hitet próbáló változások elhordozásában.
3. A református középiskolák igazgatóinak szakmai kollégiuma évek óta felhívja a figyelmet arra, hogy az oktatást érintő reformokat körültekintően és ütemezetten kell bevezetni. Az elmúlt év tanulsága, hogy a kapkodás fennakadásokat okozott Erdélyben és a Partiumban a tanévkezdésben, az érettségi vizsgák szervezésében, a túlórák kezelésében; Magyarországon az iskolák elektronikus hivatali ügyvitelének kialakításában, a kompetenciamérésekre való motiválásban. A szabályzók menet közbeni módosítása keserűvé tette a pedagógusok teljesítményértékelési rendszerének bevezetését. Az egész régióban gond, hogyan lehet jól kezelni a református iskolák szervezeti rendjében a demográfiai változásokat, az állami kapacitástervezést és a szülői elvárások változását. A pedagógusok továbbképzési rendszerében érvényesítenünk kell a keresztyén pedagógiai sajátos értékrendjét. A pedagógus-életpálya kiépítésében a bérrendezés mellett javítani kell a fiatal pedagógusok számára adott lakhatási támogatás adózási szabályait. Szakmai párbeszéd kell arról, hogy tanítási kontaktórák száma és a teljes pedagógus munkaidő aránya milyen új tanítási módszertanok és tanulástámogató rendszerek kialakítását igényli. Jelentős erőforrások szükségese a mindennapos testnevelés infrastruktúrájának kiépítéséhez, a jelenlegi iskolaépületek klímaadaptív átalakításához. Szorgalmazzuk az iskolaépületek árnyékolását, a hőszigetelés esetében alkalmazott egészségügyi eljárásrendek és határértékek meghatározását.
4. Áttekintettük a középiskolás korosztály helyzetét. A szülői visszajelzések, pedagógusi, a pszichológusi és a lelkigondozói tapasztalatok megerősítik, hogy együttérző, a diákokra fókuszáló életviteli, mentális és lelki támogatást kell biztosítanunk számukra. Szövetségben a szülőkkel a gyermekekért – ennek érdekében javasoljuk a szülőkkel való őszinte együttműködést, a cselekvési lehetőségek feltárását, a reziliens magatartásformák megerősítését, a kortárs csoportok segítő funkcióinak támogatását. Az iskolalelkész szolgálat megújult keretekkel jelent felelős lehetőséget mindebben. Iránymutatónak tartjuk, hogy a Magyarországi Református Egyház idén, az ifjúság szolgálatának évében új, online elérhető segédleteket tett közzé, tegyük ismertté ezeket minél szélesebb körben. Kérjük, hogy a református középiskolák az egyházközösségekkel együttműködve alakítsák ki az Ifjúság napjának programját 2025. szeptember 21-én.
5. A következő nemzedék 2030-tól kezdve 12 református középiskola alapításának 500. évfordulójáról emlékezhet meg. Az összehangolt ünnepségsorozat tervezését, értékeink feltárását, élő reprezentálását elkezdjük előkészíteni. Köszönettel fogadjuk a református tudományos gyűjtemények felajánlott szakmai segítségét. Örömmel hallgattuk a református köznevelési és szakképzési stratégiai tervezésről szóló beszámolót, a transzparens, jól kommunikált fejlesztési folyamatot. Javasoljuk, hogy egyértelmű célok és sikerkritériumok mentén formálódjék ki a középtávú cselekvési terv, amit regionálisan koordinált programokban valósítunk meg. Ehhez szükséges lesz az iskolákon belüli párbeszéd a küldetésünkről, jövőképünkről, céljainkról és az igazgatók stratégiai szemléletű képzése. Szorgalmazzuk, hogy a református iskolákban szükséges vezetőváltások krisztusi lelkülettel, egymás iránti bizalommal történjenek. Javasoljuk, hogy a szakképzési ösztöndíjprogramok párhuzamos formáit a gimnáziumok is alakítsák ki. Idejét látjuk a cserediák és tanárlátogatási programok Kárpát-medencei szintű újraszervezésének.
6. Részesei vagyunk a kultúra digitális átalakulásának. A digitális révműlet ne váljon digitális révműletté: a technikai eszközök segítői a nevelési folyamatnak, de csak józan keretek között alkalmazhatóak. Egyre újabb kutatások figyelmeztetnek a korai képernyőhasználat később visszautó gondolkodásromboló hatására. A digitális eszközök szabályozott használatához kell illeszkedni a tanterveknek és a pedagógiai mérési rendszereknek is. A középiskolában a digitális valóság a versenyképes felkészítés része: koordinált rendben dolgozzuk ki és ismertetjük meg a mesterséges intelligencia alkalmazásával kapcsolatos pedagógiai módszertanokat és joggyakorlatokat. A szaporodó visszaélések miatt javasoljuk az érettségi vizsgák biztonsági feltételrendszereinek kockázatelemzését, áttekintését.
7. Köszönetünket fejezzük ki a váci Bernáth Kálmán Református Gimnázium, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola főigazgató asszonyának, munkatársainak, diákjainak, fenntartójának, az Északpesti Református Egyházmegyének, valamint Vác város közösségének és református gyülekezeteinek a szeretetteljes vendégfogadásért és az élményteli programokért. Hálásak vagyunk minden előadónak és közreműködőnek a találkozón végzett szolgálataért, valamint a Magyarországi Református Egyház elnökségének, a Kárpát-medencei Református Oktatási Alapnak a találkozó határozott támogatásáért.

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16,14)

Vác, 2025. július 6.

A KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS KÖZÉPISKOLÁK 28. TALÁLKOZÓJÁNAK ZÁRÓNYILATKOZATA

1. Apáczai Csere János Elméleti Líceum, Kolozsvár
2. Arany János Református Gimnázium, Nagykőrös
3. Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium, Székelyudvarhely
4. Benkő István Református Gimnázium, Budapest
5. Bethlen Gábor Református Gimnázium, Hódmezővásárhely
6. BIROK Egressy Béni Református Művészeti Szakgimnázium, Budapest
7. Bocskai István Református Oktatási Központ, Halásztelek
8. Bocskai Református Oktatási Központ Apáczai Csere János Középiskola, Budapest
9. Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma
10. Dr. Csiha Kálmán Református Kollégium, Kézdivásárhely
11. Irinyi János Református Oktatási Központ, Kazincbarcika
12. Karcagi Nagykun Református Gimnázium
13. Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnázium
14. Kolozsvári Református Kollégium
15. Lévay József Református Gimnázium, Miskolc
16. Lónyay utcai Református Gimnázium, Budapest
17. Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium, Nagyvárád
18. Mezőtúri Református Kollégium
19. Móricz Zsigmond Református Kollégium, Kisújszállás
20. Pécsi Református Kollégium Gimnáziuma
21. Református Pedagógiai Intézet
22. Szentannai Sámuel Református Gimnázium, Karcag
23. Szegedi Kis István Református Gimnázium, Békés
24. Tatai Református Gimnázium
25. Técsői Magyar Tannyelvű Református Líceum
26. Tompa Mihály Református Kollégium, Rimaszombat
27. Bernáth Kálmán Református Gimnázium, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola, Vác